



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie  
**TISKOVÁ ZPRÁVA č. 14/22**  
V Lucemburku dne 25. ledna 2022

Rozsudek ve věci C-181/20  
**VYSOČINA WIND**

**Soudní dvůr částečně zrušil směrnici 2012/19 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, a to v rozsahu, v němž tato směrnice ukládá výrobcům fotovoltaických panelů povinnost financovat náklady spojené s nakládáním s odpadem z těchto panelů, pokud tyto panely byly uvedeny na trh před datem vstupu uvedené směrnice v platnost**

*Kromě toho tato směrnice brání vnitrostátní právní úpravě, která ukládá financování těchto nákladů uživatelům fotovoltaických panelů uvedených na trh po datu jejího vstupu v platnost*

Vysočina Wind je česká obchodní společnost, která provozuje solární elektrárnu vybavenou fotovoltaickými panely uvedenými na trh po 13. srpnu 2005.

V souladu s povinností stanovenou českým zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“)<sup>1</sup>, se podílela na financování nákladů spojených s nakládáním s odpadem z fotovoltaických panelů, a z tohoto titulu uhradila v letech 2015 a 2016 příspěvky.

Vysočina Wind měla ovšem za to, že tato povinnost hradit tyto příspěvky je důsledkem nesprávného provedení směrnice 2012/19 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ)<sup>2</sup> a uhrazení těchto příspěvků představuje škodu, a proto podala proti České republice k českým soudům žalobu na náhradu škody. V řízení o této žalobě Vysočina Wind tvrdila, že ustanovení zákona o odpadech, podle kterého musí příspěvky hradit uživatelé fotovoltaických panelů, je v rozporu s čl. 13 odst. 1 směrnice o OEEZ, podle kterého mají povinnost financovat náklady spojené s nakládáním s odpadem z fotovoltaických panelů uvedených na trh po 13. srpnu 2005 výrobci, a nikoli uživatelé elektrických a elektronických zařízení.

Vzhledem k tomu, že žalobě společnosti Vysočina Wind bylo vyhověno v nalézacím i odvolacím řízení, podala Česká republika dovolání k Nejvyššímu soudu (Česká republika).

Velký senát Soudního dvora, na nějž se s předběžnými otázkami obrátil český Nejvyšší soud, rozhodl o výkladu a platnosti čl. 13 odst. 1 směrnice o OEEZ a upřesnil podmínky vzniku odpovědnosti členského státu za porušení unijního práva při provádění směrnice.

### **Závěry Soudního dvora**

Soudní dvůr zaprvé provedl doslovný výklad směrnice o OEEZ, na jehož základě potvrdil, že **fotovoltaické panely jsou elektrickými a elektronickými zařízeními** ve smyslu této směrnice, takže v souladu s jejím čl. 13 odst. 1 musí povinnost financovat náklady spojené s nakládáním s odpadem z těchto panelů uvedených na trh od 13. srpna 2012, kdy tato směrnice vstoupila v platnost, mít výrobci uvedených panelů, a nikoli jejich uživatelé, jak stanoví česká právní úprava.

Zadruhé Soudní dvůr přezkoumal platnost čl. 13 odst. 1 směrnice o OEEZ v rozsahu, v němž se toto ustanovení použije na fotovoltaické panely uvedené na trh po 13. srpnu 2005, tedy před datem vstupu této směrnice v platnost.

<sup>1</sup> Ustanovení § 37p zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

<sup>2</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. 2012, L 197, s. 38), dále jen „směrnice o OEEZ“.

V tomto ohledu Soudní dvůr nejprve připomenul, že i když zásada právní jistoty brání použití nového právního pravidla na situaci završenou před vstupem tohoto pravidla v platnost, z jeho judikatury rovněž vyplývá, že se nové právní pravidlo použije bezprostředně na budoucí účinky situace vzniklé za platnosti dřívějšího zákona, jakož i na nové právní situace.

Soudní dvůr v této souvislosti ověřoval, zda může být uplatněním právní normy stanovené v čl. 13 odst. 1 směrnice o OEEZ – podle které povinnost zajistit financování nákladů spojených s nakládáním s odpadem z fotovoltaických panelů uvedených na trh po 13. srpnu 2005, pokud se tyto panely staly nebo se stanou odpadem v době od data vstupu této směrnice v platnost, mají výrobci, a nikoli uživatelé – zasaženo do situace završené před vstupem této směrnice v platnost, nebo zda má takové uplatnění naopak upravovat budoucí účinky situace vzniklé před vstupem této směrnice v platnost.

**Směrnice o OEEZ** přitom vzhledem k tomu, že unijní právní úprava platná před jejím přijetím ponechávala na členských státech, zda povinnost nést náklady spojené s nakládáním s odpadem z fotovoltaických panelů ponese současný či předchozí držitel odpadu, nebo výrobce či distributor fotovoltaických panelů, **měla dopad na situace završené před vstupem této směrnice v platnost** v členských státech, které se rozhodly uložit povinnost nést náklady uživatelům fotovoltaických panelů, a nikoli jejich výrobcům, jak učinila Česká republika.

K tomu Soudní dvůr upřesnil, že nové právní pravidlo, které se použije na dříve završené situace, nelze považovat za slučitelné se zásadou zákazu zpětné účinnosti právních aktů, jestliže následně a nepředvídatelně mění rozdělení nákladů, jejichž vzniku již nelze zabránit. V tomto případě přitom **výrobci fotovoltaických panelů nemohli při navrhování panelů předvídat, že budou následně povinni zajistit financování nákladů spojených s nakládáním s odpadem pocházejícím z těchto panelů.**

S ohledem na tyto úvahy Soudní dvůr rozhodl, že **čl. 13 odst. 1 směrnice o OEEZ je v rozsahu, v němž povinnost financovat náklady spojené s nakládáním s odpadem z fotovoltaických panelů uvedených na trh v době mezi 13. srpnem 2005 a 13. srpnem 2012 ukládá výrobcům, neplatný.**

Zatřetí Soudní dvůr uvedl, že vložení ustanovení, kterým se zavádí povinnost uživatelů fotovoltaických panelů hradit příspěvky a které je v rozporu se směrnicí o OEEZ, do zákona o odpadech více než měsíc před přijetím této směrnice nepředstavuje jako takové porušení unijního práva Českou republikou, protože dosažení výsledku stanoveného směrnicí nelze považovat za vážně ohrožené, dokud se tato směrnice nestane součástí unijního právního řádu.

---

**UPOZORNĚNÍ:** Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

---

*Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.*

*[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.*

*Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499*